

Passio scē anastasię uirginis. .I.
Vita scī Siluestri pape & confessionis. .II.
Passio scē Columbe uirginis. .III.
Vita scī fulgenci episcopi. .IIII.
Vita scī Eugendi abbas. .V.
Vita scē Genofue uirginis. .VI.
Vita scī Gregorij Ingonensis epī. .VII.
Passio scī Iuliani sociorūq; ei. .VIII.
Vita scī Hilarij epī & miracula ei. .IX.
Vita sancti felix pbrī. .X.
Vita scī Mauri abbas. .XI.
Passio scōrum Gemmorum. .XII.
Passio scōrum Marj & Marthe. .XIII.
Passio scē Agnetis uirginis. .XIIII.
Passio scī Vincentij martyris. .XV.
Vita scōrum Eucharj, Valerij, & Maxim. .XVI.
Passio sancti Ignacij epī & mris. .XVII.
Passio scī Blasij epī & mris. .XVIII.
Passio scī Dorotheę uirginis. .XVIIIII.
Vita sancti Hedasti epī. .XIX.
Vita scī Amandi epī. .XX.
Vita scē Austrebre uirginis. .XXI.
Tractatus de scō Machia. .XXII.
Vita sancti Iulij epī. .XXIII.
Passio scōz Philemonis & apollonij. .XXIIII.
Passio scārum Ppētie & felicitas. .XXV.
Vita sancti Gregorij pape. .XXVI.
Vita scī Ambrosij Mediolanensis epī. .XXVII.
Passio sancti Georgij mris. .XXVIII.
Passio scī Marci euangliste. .XXVIIIII.
Passio scī Andeoli mris. .XXIX.
Vita scī Achanasij epī. .XXX.
Passio scī Alexandri pp. .XXXI.
Passio scōz Gordian & epimachi. .XXXII.
Passio scōz Nerei & Achillei. .XXXIII.
Passio scī Desiderij Ingonensis epī. .XXXIIII.
Passio scī Urbani pape. .XXXV.
Passio scōz Marcellini & Petri. mris. .XXXVI.

Passio scōrum Lugdunensiu mris. .XXXVII.
Passio sancti Bonifacii mris. .XXXVIII.
Passio sancti Barnabe Apli. .XXXVIIIII.
Passio sanctoz Gervasij & Prothasij. mris. .XXXIX.
Passio sancti Gallicani martyris. .XXXIX.
Passio scōz Iohannis & Pauli frim. .XXXI.

Fatebus defensionem pa abo Glou
Pro anno r. 51. 5. 3.
48. 50

Incipit pfatio in passione Sancte Anastasie uirginis & martyris.

Quia que a scis gesta sunt uel gerunt si quis uoluerit studiose pquire: & sibi plurimis edificationis exhibent fructum: & quasi arbor fructifera non sine causa pbatur terram occupare diuinit: cum & ipsa suis pomis ornat: & omnis qui ex ea fructum pcepit saginatur. Scribimus ut in gestis inuenimus: quid egerint. quid loquuti sint. quid passi sint scilicet. Ostendat uos esse catholicos: qui xpi uictorias libenter legistis. libenter auditis. Interrogo uos qui istas inter apocryphas litteras e uolando censetis: p quos astant canones scripturarum diuinarum. Nunquid non p eos qui p ipso canone. occidi magis optauerunt quam uinci? Quid enim tenuerunt martyres: fidem rectam: que sacris uoluntatis: et uoluntati numero conuenit. Agunt uis gratias a pi es sacraui

aspectu dei & hominum. sed p se uident. qui in conspectu incredulorum p eorum defensione uoluntatem in manu ptulerunt: nichil preter scriptas canonicas recipientes. Ista studiose conscripsimus: ostendentes dogma catholicum. p catholicos martyres custoditum. Exemplum posteris damus: edificatione credentibus tradimus: armis belli. xpi militibus demonstramus. Constat eos pugnare nolle si necesse sit: qui nolunt legere pugnatore. Impent silenti

um fidelibus: expectent pugiles diaboli eos: qui athletas dei expectare dixerunt. Nos diuinas uirtutes loquimur: scribimus: predicamus. Prohibeant emulii: imperent silentium timidis: uerberent contempnentes: legentes increpent: libenter audientes accusent. Oculos faciunt milites uulnera. p in patris laude suscepta: p cuius amore etiam animas ponere. libenter optamus. Triumphorum xpi ac uictoriaz labores: de occultis foras pferimus. Scimus enim pugnas quas illi uisibiliter passi sunt. inuisibiliter nobis excitari cotidie: & negligenter pugnantes. ac uulnerari. Ergo arma ptractes: attende bellantes. Da mentem studiis: ut hostis incipiat te timere. **Explicit pfatio. Incipit passio scilicet anastasie. v.**

PRETEXTATI illustrissimi uiri filiam anastasiam legimus a christifugis uero christianissimo cruciatum. ad quendam inueniuntur. in quibusdam partibus. in uisum p se uisum matronas habere potuisset. in quibus se nihil habita: & sola uirginitatis consortio carceres concubant. Erant enim in uinculis et in carceribus uirgines christi: quos ista aliter uisitare non poterat. si plebeio cultu pauperem se mentem esse tenerent: ut celestes diuitias occuparet. Ibat ergo p custodia publica: & custodes carcerum p ut potuisset pecuniis redimebat. Ingressa uero licet omnibus tribulantibus ministraret: scis tamen

...ame d... ad... or...

Main body of the manuscript page, containing several lines of text that are heavily obscured by dark, irregular stains and significant wrinkling of the paper. The text is written in a medieval script, likely Gothic or similar, but is illegible due to the damage.

A separate, smaller piece of parchment or paper at the bottom of the page, which appears to be a fragment or a separate leaf, also containing some faint, illegible text.

re maximo dignos iudicabat. In quo
autem fuit scientie spiritualis affectus.
etiam si uirtute corporis destitutus.
opari manibus numquam posset. peculi
ariter habebat dilectus & gratus.

Amabat autem quando coram fratribus
disputabat. si quis ei questiones proposu
isset acerrimas. in quibus excellentissimo
laboraret ingenio. Licebatque generaliter
omnibus fratribus. etiam natura simplicibus.
parum uel intelligentibus. unde uellet
interrogare. nec priusquam satisfactum
sibi confiterent. rationem reddere uict
tedio uel labore cessabat. Erat enim
maxima ei & mirabilis gratia. corripe in
quietos corde tranquillo. ita ut tum
magis quando putabat. ab alijs uehe
menter uideri. summa uero ingerat reg
naretque placiditas. & sine perturbacione
perturbato similis. multos male agentes
sibi iam uideri perturbabat.

enim uero. diligens uentus. ubi re
uerus apparebat. quamdiu discipline
spualis utilitas exigeret. Alias autem
circa singulos ita mansuetus fuit. com
munis. & facilis. ut neminem suum puro
nomine clamitaret. neque cum typo scilicet
ritu dñationis. aliquibus quamuis parui
us imparet. Scripsit eodem tempore
carthaginensibus epistolam sublimi exhor
tatione perspicuam. ubi pene cunctos do
los & fallacia blandimenta quibus infeli
ces anime seducebantur ad mortem grauis
sima cum questione digessit. Tunc etiam
de remissione peccatorum. desulenti euntimo
uero religioso. duobus libellis sine mora
respondit. Testimonia quoque predestina
tionis. & gratie differentias cupientes nos

se. salubriter disputant docuit. Nam
familiares epistolae in quibus tamen spualis
edificatio continetur. & ibi apud sardiniam
am commanentibus. & in affrica de genibus
& romanis papue senatoribus. undique
ac ungibus. quarum fama laudabilis ha
bebat. frequenter dixit. Ad prebendam uig
niam christi. de ieiunio & oratione libellos
duos conscripsit. Ita erat notior omnibus
genibus. ut duo libri quos faustus episcopus gal
liarum. contra gratiam subdolo sermone
composuit. fauent occulte pelagianis.
f. catholicus tamen uolens uideri. con
stantinopolim offensis plurimis fratribus.
ad beatum fulgentium presbiteri dirigens.

Quibus ne occultum serperet uirus. sep
tem libris ipse respondit. plus laborat
exponere. quam conuincere. quia dubi
os sermones eius exponere. hoc erat de
uotum. argumentum omnino. Magni
fuit. ut eundem ut eundem ip
sa finita. primus est longissime captiui
tatis cathena dirupta. Moys enim trase
mundi regis. & mirabilis bonitas In
derici regnare incipientis. ecclesie catholice
per affricam constituit. libertatem restituens.
carthaginensi plebi presbiterum donauit
antistitem. cunctisque in locis ordinationis.
pontificum fieri clementissima auctori
tate mandauit. Beatus itaque fulgentius
postquam sapienter expugnauit pelagi
anos. iustificatos meruit uidere catholi
cos. Inde secundum quod per eum spes se
pore erat reuersus est ad carthaginem cum omni
bus consacerdotibus. unde solus exierat. In
uenit letos. quos reliquerat mestos. In
uenit nimia exultatione feruentes. quos

reliquerat persecutionis violentiam suste-
rentes. Inuenit habentes spiritualem pacem:
quos reliquerat dolentes exclam. ma-
ximam. Inuenit expectantes se cum gau-
dio: quos reliquerat gementes in medio.
Tanta autem fuit deuotio carthagini-
ensium civium. beatum fulgentium reuer-
sipientium: sic uniuersus populus expecta-
bat ardentem quem uiderat in conspectu suo
pugnasse uiriliter: ut alius episcopus ante ip-
sum descendens. filiens multitudo si-
lens staret: oculis et mentibus inter omnes
episcopos beatum fulgentium quem familiariter
nouerat querens: et cum a cunctis na-
uibus expectans. Vbi uero facies eius apparu-
it: in mensus nascitur clamor: altissimam
omnibus quos primo saluaret agnoscentibus:
quis caput ad benedicendum supponeret:
quis extremis uel saltem digitis. mereretur
tangere gradientem: quis uidere uel oculis
ucl stante. Resonabat enim diuina lau-
de omnium linguarum. Ad ista quippe in
basilicam sequens populus et procedens. confessor
beatorum triumphum nobilem celebrabat.
Multitudo autem maxima populi beatum
fulgentium quem plus ceteris honora-
bat. concurrentes alacriter complemebat:
donec sancta quorundam christianorum punitio
rotam in circuitu faciens estuam libum
preberet iter. in medio transeunt. Proba-
re tamen adhuc dominus cupiens uirorum
fidelium caritatem: copiosis imbribus
ambulantes mirabiliter inundauit.
Est quis opera pietatis enarrare ualeat
absque dispendio ueritatis: Inmensa plu-
uia neminem terruit. aut obsequium sac-
dotum glorioso prebere prohibuit. immo et postquam
uelut benedictione celesti desuper descen-

dente. tantum fides nobilium creuit: ut
planetis suis beatum fulgentium gratantem
expansis. repellere imbres. et nouum ta-
bernaculi genus artificiosa caritate con-
ponerent: imitatores eorum facti. qui post
tempus saluatori super pullum asine
sedenti. et ad iherosolimam ueniens.
uestimenta sua sicut euangelium loquitur.
in uia sternerant. Tale quippe aliquid et
isti faciebant: qui ipsis indumentis bea-
ti fulgentium nudum caput unanimiter
pregebant. Vix ergo appropinquantes ue-
spe sancte memorie bonifatio episcopo representa-
ti. benedixerunt omnes et laudauerunt
communitim dominum. Tunc beatus fulgentium per
omnes uicos carthaginiensis ciuitatis ubi-
cumque transiebat. manibus et oculis de-
monstrabat. laudibusque in numeris pre-
dicabat. Postquam uero domos omnium
diligentium se conuersus uisitauit. be-
nedixit. et gaudere dignatus cum gau-
dentibus. qui prius sternerant cum fletibus.
cunctorum deficiencia faciauit: ualefaci-
ens fratribus. egressus de carthagine. per omnes
partes itineris uias gaudia maiora rep-
perit. in occursum suum populis undique ten-
dentibus cum lucernis et lampadibus. et ar-
borum frondibus reddentibus gratiam ineffa-
bili deo: qui beatum fulgentium mira-
biliter in conspectu omnium fecerat grati-
osum. Per omnes ecclesias tamquam proprius
episcopus suscipiebat. et sic de reditu eius omnis
byzantina punitia uelut plebs una
gaudebat. Quae obsecro glorie eius non
extolleret magnitudo: Beatum tam-
fulgentium ad maiorem humilitatis stu-
dium puocauit. Veniens namque cum gloria
popularem. dignitatem pontificis privilegio

ret an romanum . iudicio fluctuaret in
certo. illis dum taxat huc illucq; neces
sitate misericordie . e monasterio sepe p gres
sus . iste uero a septimo usq; sexagesimo uite
quo transiit annum . nusquam exinde post
ingressum exiit pedem . Lectioni naq;
in tantum se die noctuq; expletis consu
matisq; omnib; que apposito uel abbate
munerata sunt dedit & impendit . ut p
ter latina uolumina . etiam greca . sa
cunctia redderet instructus . Inuestitu
autem . duab; tunicis nunq; est usus .
Atq; unam ipsam nullatenus immu
tauit . nisi antea fuisset plurima uetusta
te consumpta . simili quoq; cuculle ipsi
conditione seruata . Paleis uero lectuli
in uentilatis multo tempore . uiliq; sa
gello constrictis . pellicioq; supposito .
conquieuit . Estius namq; teporib; ca
rectallo uel scapulari cilicio utebat . qd
ei quoq; uir sanctitate conspicuus teutonia
ueniensis urbis abbas pignone trans
miserat caritatis . Fuit namq; scs iste
de pannonijs quondam . & spargente
barbarie . in gallijs uinculo captiuitatis
abductus . & non solum in uienensi .
s; etiam in augustudunensium urbe
multo tempore claustris peculiaris cel
le conclusus . ita ut ampli' quadra
ginta annis intraq; ciuitate cohereret .
nulli hominum ex pma retrusione uultu
aut corpore . preterquam sola sermo
nis noticia nosceret . monachos iuxta
cellulam . haurit plurimos regens . mo
nachas uero pcul intra urbem monaste
rie consecras . ultra sexagenariu . ami
rabili ordinatione rexit & aluit . Habe
bat namq; eugendus beatissim' calcia

menta fortia rusticaq; in modu pscoru
patrum . constrictus ocreis crura . fascio
lisq; plantas . At uero nocturnis matutini
q; conuenticulis nec in frigidissimis pri
mis . nec in magnis niuib; . quicquam pter
lignas gallicanasq; caligas . nuditate
pedum addidit umquam . Atq; in hunc
quoq; modum . eminus sepiissime matu
tinis horis ad fraternum cimiterium ora
turus gradiebat in niuib; . Nemo naq;
cum umquam aut in diurna aut in
nocturna synaxi . ante expletionem conspe
xit egredi foras . Nam cum ipse noctib;
certe oratu longissimo atq; secreto . cum
ctos in oratorum durissime ante iret .
post omnium quoq; discessum . nichil
ominus formule sue incumbens . oratio
ne diutina pascebat in spu . Atq; ita ex
inde quolibet tempore uultu hylari
actato egrediebat ad frs . ut solet exsa
tiata ambitio uultus hominum lasci
ua iacunditate dissoluere . Refectio omni
tempore ei semel in die fuit . Quotam
estius dieb; nunc in sexta cum ceteris
fatigato . nunc uero cum his qui iterato
reficiebant terminabat in uespa . ita
tamen quod nichil umquam exceptis
his que cunctis apponebant frs de
gustauit in mensa . Igitur ad inchoatio
nem ipsi administrationis reuertam .
Cum g; pater ille quem beatissim' ro
manus uel lupicin' condatescensi cenobio
signauerant successore . preter labo
res sollicitudinesq; cenobiales . etiam
corporee in equalitatis frangeret in
commodis . uocatis ad se frs . sic sem
eugendum uicis sue sollicitudine in
necurrit . ut sibi tamen uis patris emi

tem ego fidem quam dico & scō germano
pollicita sum. xpo me consolante obserua
bo. & ecc̄e lē lumina frequentabo. ut sponte
xpisti esse merear. quatin̄ margaritis ac
uestib' celestib' digna efficiar. ilico mater
eius macundia repleta. ut filie alapa de
dit. statim luminum percussa est orbita.
Tribus namq; mensib' iminus abiitimo:
puru diuine maiestatis ad manifestanda
gram genouese. hanc p̄pessa est cecitatem.
Tandem aliquando recordata mater eius.
quid tunc testimonia de filia sua summus
pontifex germanus dedit. uocans eam
ad se ait ei. Obsecro te filia mi. accipe haui
tonum. & p̄perans p̄ge ad puteum. & exhi
be aquam. obsecro te filia mi. Cumq; summa
cum festinatione ad puteum p̄uenisset
& sup̄ marginem putei fletet. eo q̄d inter
eam mater eius lumen amiserat. ut desit
fletu implere uasculis. dicitur aqua man
Mater uero eius expandens manus in celū:
cum fide & ueneratione aqua a filia sua ab
lacam. insup̄ ipso suspirante. & crucis eam
uirtute signante accepit. De qua fomenta
sibi oculos. paululum cernere cepit. Quic
hoc bis tenq; fecit. lumen amissum p̄stima
q; recepit. Contigit autem. ut cū duab'
puellis multum se seniorib'. ad consecrandū
ilico ep̄o traderet. Que cum iuxta numerū
annorum ad consecrandū offerrent. ut ope
rit diuinitus p̄dictus pontifex. genouesam
uirginib' que illi p̄ponebant. multū subli
miorē. ait. Ita que post tergū sequit̄ ante
ponatur. qm̄ hec celitus iam est sanctificatio
ne ad epta. Sic itaq; benedictionē. osecrate.
ad obtutu pontificis discesserunt. Paren
tib' autē defunctis. accersita a matre sua
sp̄ali in parisiis urbe migravit. Et in

uitus dno in infirmitate eius p̄baretur.
egit ut mea uoluntate plus cresceret. apo
re aliquo ita est. sup̄ eius obsessum para
lisi. ut lacris artub' nulla compago ad
herere sua crederet loco. De qua infirmita
te nimium afflicta. in suo corp' eius iam
examina. solis paululu genis rubentis
custodiebat. Que cum deniq; o corpo ia
tem fuisset ad epta sanitatē. p̄fitebat̄
se in sp̄u ad anoto in requie iustorum.
& in sup̄uenim impiorum deductam.
& ibi se inuile parata diligentib' deum
p̄mia. que incredibilia apud infideles
uident. Plurib' namq; in hoc scō inuen
ti. secretas conscientias manifestissime
declarat. Quod p̄pter arrogantes sile
re fatius. quam emulantib' innotescere
malu. qui in gentem deuotionē hnt
detrahendi. Nam dum bonis inuident.
suam sup̄ficiam indicant conscientia.
Adueniente scō germano parisiis. ac
seda uie in brittanniam p̄fiscendi. uni
uersus p̄s in occursum eius egressus ab
in de. ut ille uero sollicitus de genoue
sa. quā ageret inquisuit. Sed uulgus
qui parator est ad derogandū bonis pot̄
quam admittendum. asserbat eam in
feroem se. quam blasphemantes pot̄
p̄dicabant. quā imp̄barent. Nam sicut
non iustificatur quis in aliena laude.
ita nec edit̄ infamia. Quorum garru
lam uocem despicens. sc̄s germanus.
in ciuitatem ingressus. ad hospiciū geno
uese uis. puenit. Quam etiam cū tanta
humilitate salutauit. ut om̄s miraret̄.
Et oratione facta. ostendit his quib' de
spectu habebat. terram madidā. de suis
lacrimis irrigatam. Et needens. exposuit

ies gentes placidite
uibus i
Summa op̄buna p̄m
sc̄o iustis 5 ad 15 3
7 3 iustis 1 020
iustis
iustis

Genouesam

8
eis uite huius exordium. que admodum ne-
metodoro palam cunctis edixerat. Simulq;
commendant eam dno. in uia qua cepat
gressum direxit. Exeunte autem fama qd
atila hunorum rex seurtia instigante
gallicam punitiam uastare cepit. hoc
terrore percussi parisiensium ciues. bona ac
stipendia facultatum suar. in alias tunc
res ciuitates deferre nitentur. Quor. ma-
tronas conuocans genouefa. suadebat
ut ieiunijs & orationib. ac uigi-
lijs insisterent. quatinus possent sicut
iudith & hester superuentura clade euade-
re. Consentientes ergo genouefa. dies ali-
q. in baptisterio uigilias exercebant. ieu-
nijs & orationib. sicut genouefa suaserat.
deo uacauerunt. Viris quoq. earum ide
suadebat. ne bona sua a parisijs auferret.
Nam illos ciuitates quas ee tunciores crede-
bant. gens nata uastaret. parisijs u. in con-
taminata ab inimicis. xpo. protegente sal-
uanda. Tunc insurrexerunt in eam ciues
parisiensium. dicentes pseudo prophetiam
suis apparuisse temporib. eo quod prohibe-
rent ab ea a parisijs ciuitate p. uita in
alias tunciores urbes bona sua transfer-
re. Tractantib. g. ciuib. ut genouefam aut
lapidib. obrutam. aut uasto gurgite in-
mersam punirent. adueniente ab anti-
siodorensi urbe archidiacono qui olim
audierat scim germanum magnificuq.
testimoniu de genouefa dedisse. inuenit
p. loca ciues ouenticula facere. ac de int-
emptione genouefe concionari. Qui cu
consiliu eorum agnouisset. dixit ad eos
Nolite ciues tantu admittere facinus.
Istam de cuius interitu uos tractatis.
referente sco germano antistite nro au-

diuimus exuere matris sue electam. &
ecce eulogias a sco germano relictas ex-
hibeo. Complentes g. parisiensium ciues ge-
nouefa testimonio sci germani dei esse
fidelissimam famula. & etiam uidentes
eulogias que illi deferente archidiacono fu-
erant allate. metuentes dm & hec que
ab archidiacono dicebantur mirantes. dis-
sipato prauo consilio. insidiandi finem
fecerunt. Impletum est in die illa dictu apli.
quo ait. Non enim omnium est fides. Fi-
delis autem deus. qui conseruabit uos. &
custodiet a malo. Summi antistites mar-
tinus et amanus punitum suaru ad-
miracione ualde laudati sunt. eo quod
unus ap. wangionu ciuitate post p. die
in bello in erinis offerend. utriq. exercit.
seuicia sedata sedus obtinuit. alter u. au-
relianosum urbem ab exercitu hunoru
circumseptam auxiliantib. gothis. men-
tis orationum suar. ne p. meruit.
Porro genouefa. nonne dignu est honora-
ri. que orationib. suis p. dictum exercitum.
a parisijs circumdaret p. ul. abegit.
Nonimodo namq. usq. ad quinquag-
esimum etatis sue annum a die d. in
quinta feria. & a quinta item usq. in do-
minica. ieiunium non dissoluit. Esca-
u. illi erat panis ordeaceus & faba. qua
post duas & tres ebdomadas. molla co-
deare commiscens edebat. Vinum au-
tem & quicquid inebriare homine potest
in omni uita sua non potauit. Post qu-
quagesimu annum suadentib. epis qui
b. contradicere saclegu. metuensq. illd
dm dictum quo ait. qui uos audit me
audit. & qui uos spnit me spnit. pisce
& lac cum pane ordeaceo edere cepit.

fructus

ing
min
for
pro

septembris

2: Gratias

agimus

Anno: 5

1711

tuis lacrimis & meritis. a tribunali de quo
tristem excepam sententiā. qua incendio
sis deputatus etiam locis. supis reuocasti.

Fama facti. totam continuo repleuit regio
nem. Ruunt precipites nobis obviam viri
cum mulieribus. senes cum iunioribus. laudes
deo undique concitantes. qui taliter mirifi-
cat sanctos suos. Vocabat autem dignus isdem
adolescens. qui postea ut nobis relatum
fuit in monasterio lirinensi monachus effectus.

Nos itaque cum appropinquante se-
iam sollempnitate paschali cotidie pfe-
ctione accelerarem. eo die quo dominica celebra-
tur cena. in pagum devenimus antiodorense.
Audiens autem beatus maurus opinione sancti
romani monachi. qui beatissimo patri nostro
benedicto in initio conversionis adiutor & co-
operator extitit sicut in historia vite eius ple-
nissime inveniuntur. quique per revelationem galli
aspetens. cenobium in eodem pago in loco qui
sponsi rogi nuncupatur edificabat. petens duce-
re in ierusalem. ut eo diuertentes ibidem semper
pascha celebrarem. Hoc autem beatus maurus
idcirco expectabat. quia & sequenti die in sancti
scitissimi magistri nostri complendum esse sciebat.
& colloquio beati romani desiderabiliter
perfrui cupiebat. Ductores vero nostri precibus
viri dei libenter annuentes. coniecto gressu
illuc tendere festinarunt. Die itaque parasce-
ue hora illuc sexta pervenientes. devotissime
a beato romano suscepti sumus. Cumque
omnes nos qui cum beato mauro peregrinabamus
ad ea que opus erant ad diem festum prepa-
randa vel emenda occupati essemus. ipsi sancti-
simi viri dulciter invicem per hennis vite sere-
bant colloquia. Et cum iam vespertina ho-
ra per sollempne officium quod specialiter ut
potest annuatim eo celebratur die propinquaret.

uir dei sanctus maurus beato romano dixit. Qua-
stima die beatus pater noster benedictus trem-
deposito corporis onere. celibem gaudens &
hilaris scandit ad patriam. Quod audiens
sanctus romanus ilico in lacrimis resolutus. flere
inconsolabiliter cepit. Quem beatus maurus
consolari cupiens. aiebat. Gaudere potius quam
flere ideo de eius migratione debemus. quia
patronum magnam premitimus. & presentem
eum nunc quam si carne viveret. sumus habitu-
ri. Hec tamen dicens. nec ipse a se potuit
abstinere. Noctem illam que duodecimo kalendas
habebat. & qua sacratissimum vigilia pasche
illucescebat sabbatum tam beatissimum maurus
ac nos qui cum eo ibamus. quam sanctus romanus
cum aliquibus discipulis suis ieiuniis purgile
duximus. utriusque nostrorum secreto apud se ut illis
diebus in ecclesia romana mos erat psalmos &
orationum preces devote perenni eiusdem patris
nostri deo dilectissimi benedicti consumantes.
Cum vero transacta iam hora quasi tertia ipsi
sacratissime diei beatissimum maurus in ecclesia
consistens. transitum eius qualicumque eveniret
hora. orando & psallendo premunire longe
licet positus satageret. sequi in pavimento
in oratione dedisset. raptus in spiritu subito
se transpositum in loco de quo egressi fueramus
vidit. conspectoque viam pallis stratum.
ac in numeris choruscantibus lampadibus recto
orientis tramite ab eius cella in celum usque
tendentem. in qua etiam visione duos congre-
gationis nostre fratres socios habuit. cum quibus
simul eandem visionem conspexit. Itaque cum
quam cernebant mirarentur attentius. venerando
habitu viri desuper clarus assistens. cuius
esset via quam cernebant inquisiit. Quod
illi se nescire professi sunt. Quibus ille ait. Hec est
via. qua dilectus deo celum benedictus asce-

dit. Hanc visionē unus ex illis duob' frīb' nris
q'cā simul cum beato mauro uiderunt. in nro
morabat' cenobio: altera ū ut beatus scripsit
gregorius. longius positus uidit. Quod uero
ut beatus ad se reuersus est mauros. otus sem
romanum ac nos euocans: cuncta que uidat
lucide nobis pordinem reuulit. Diem illā &
sequentiē dñicam qua specialit' triumphus re
surrectionis dñice colebat'. sollempnē & celebrē
omni gaudio. & leticia peginus. Sola autē
fena festiuitatis ipsius anteq' p'ficta cepissem'.
sco romanus beato mauro dicit. Si absq' aie
piculo locum hunc deserere potuisse. melius
tecum amantissime frat' cupem habitare. qm
alibi finem uite terminare. S: quia & hos de
serere piculosū ē. & ultm' mōi iam iamq;
numner dies. pge felix quo m'atens: ac p
spe. felici uere sorte. D's autem & ppe semp
fir' tecū & cum frīb' qui tecum pginat'. & recto
ritinere pducatur uos ad uerā rep'ntationis
terrā. quā omnib' electis suis polliceri est dig
natus. ubi p'p'nt' est que nec uent' nec
nec auris audiunt. nec in cor hominis ascen
dunt. nisi illorū qui terrena omnia amore
eius p'rentes. ac desiderio celestium abdicant
tes. dicere apto ualent. Nobis autē reuelant
dñs spm suū. **E**x eo g' loco recto calle ante
lianis cum uenissem'. grauisim' duces rone
ris nri meror' inuasit. Audierant em' certas
deferentib' nuncijs. beatum berichramnū
epm iam migrasse ad dñm. aliumq; in loco
eius iam substitutū pontificē. Hoc g' cum be
ato mauro ac nob' intumassent: magno te
dio deficere cepimus: nescientes quid face
deberem'. S: beatus mauros memor' p'phe
cie scissimi patris nri qua nos licet cum dif
ficultate. aptum locum inuenturos esse
p'dixit: deiectos animos nros blandis

consolationib' ac p'missionib' roborabat
cent. Nolite frēs dilectissimi in p'senti affli
ctione animos ita tristitie subdere. ac
d's tribulationē patientib' eos releuando
p'ocurrere consueunt. & precib' beatissimi
patris nri adiuuabim'. qui se nobis semp p
sentem & cooperatorē ad esse pollicetur est.
Nam & abraham patriarcha impio de
egressus de domo & de cognatione sua:
terram p'gnationis sue postea in posteros
accepit in hereditate. Itaq; & nos nram
congaudentes p'gnationē. expectemus
ut deuotissimi serui consolationē dñi. &
p' omnia uestigia patris nri scissimi benedi
cti imitari satagam'. qui relicta domo &
nibus patris & adutamū nutrice sua occul
te fugiens. ac soli deo placere desiderans. tan
tam grām a dño p'meruit. ut nemini post
beatos & p'mos ap'los unquā fuerit sc'ds.
p'potius deo se uiuante totū dñm curare
fundator' cenobiorū. tantaq; dño acq'ite
re milia p'fectorū monachor'. Hec itaq;
conuentione beati mauro aliquorū conu
tati. tractare simul cum ductorib' nris ce
pimus. quid potissimū nob' eēt agendū.
Tunc nobilissimus uir harderad' cum ad
latus beati residet mauro. ita exorsus ta
lia p'ferre cepit. Dignum in atq; diuines
pater scē ac religiosi frēs esse uidet: ut
nos qui legatione hui' rei functi sum'. p'p'
quā tot actanta plustrantes terrar' spa
cia labore hunc iussu nri pontificis assup
simus. istum nouū atq; incognitū nobis
adeam' amittit. & causā rone nri notā
illi ex ordine facientes: uoluntatē eius
sup tali negotio rescire ualeam'. simul
etiam & nri sollicitudinē apud eum ge
rere nos oportet. Tu ū pater uenerande cū

Deiuit' Jon
off' haurita
Guil' Lantini
1559

1559
114

cum fratribus quos tecum habes. nrm ad uos
hic expectare reditum debes: qui infra octo
ut reor consumabit dies. Et enim si ille d
quod beatus decessor suus implere cupie
bat facere renuerit: alia pculdubio repe
riet uia: quo id ad quod missi estis. cu sup
no aduono pficere ualeatis: ne frustra tan
ti labore itineris assupsisse uideamini. His
dictis aptissima mansionem nobis in eade
urbe iuxta ecciam beati petri apu assigna
uerunt: deputatis ad nri obsequium quos
honoratiores in suo habebant famulatu
simul & pipientes eis. ut non minus obse
quii beati mauri ac nris. qua illoru sollici
te inuigilarent. Hec itaq; honorifice cum
ordinassent: cum benedictione sci mauri
pfecti sunt. **C**umq; cinnomannus ueni
sent. & epo nunciati fuissent: honorifice
ab eo suscepti sunt: atq; in ppis restituti
officiis. amplificatis sibi etiam ab eodem
pontifice prioru possessionu honorib. Sed

ac qui ipse in phare uellet inquit
respondit se ppis magis qua alioz uelle
insistere ceptis: ne supra alienu edificare
uideret fundamentu. pferu inquit cu in
cumbat nobis nunc ordinatio ac disposi
tio tam iporum negocior. qua & ecclaz
pungil sollicitudo. Hoc autem agebat scdm
dispositionem occulti consilii di: qui locum
que beati mauri magister atq; instructioe
doctrine regularis sublimandu ee decre
uerat. nullom obtentu alterius differri ul
ad modicum uolebat loci. Siquidem loc
ille qui ab beato bertichanno ad constru
endu cenobiu puius ac delegat fuerat:
non admodum aptus ul agruus reglan
erat religioni. ut nob nri di cebant ducto

res. Nam ex ipso nomine quo rupiacus uo
cat: deformis a nob & scabrosus estimabat.

Harderadus p inde certissime compiens
quod donulus epe nichil de hac re fa
cere uellet: letissimus effectus. licentia ab eo
ad nos reuertendi petijt. Qua sibi concessa. ne
potem suum strenue iuuentutis uiru noie
ademaru. beato transmisit mauro: mandas
ut nullom mestum gereret animu: s; quanto
cuis poss; cum omnib; quos cum eo dimiserat
andegauense adire festinaret regionem: quo
ille nobis se occurrere pnunciu designauerat.
Cum itaq; beatus mauros q; & nos omis qui
cum eo remanseram. alacriores tali effecti
nuncio fuissim: decimo die postqua aurelia
nis ciuitate ingressi fueram iter arripientes
tendere quo missi fueramus summope certa
bamus. Quinto tandem die ad locu qui restis
nuncupat puenientes. honorabile uirum
harderadu & uxore ei ac filios aduentu nrm
iam pbiduum ibi pstitolantes inuenimus

ita data summa quam nob pparauerant re
ditione. Harderadus uir harderadus cum
nomine secreta nomine secreta locum
colleto beato mauro. omnia illi q
miserat epu p ordine nunciavit.
Epus uero dicit beatus mauros quid nob
nuncupat uir illustrissime ut poss; dige
dum & dicitur. Ille amabiliter ut uir iocu
dultus uidetur respondit. Est michi con
solatus noie filius. magnis tam in his q
malis reg; nob pollens possessionib; qui
pmus inter penos totius regni francorum
pores. decemissime omnia iussus a rege
palatina dispoite moderamina. Hic itaq;
ab ineunte etate in seclm licet habitu ostia
tus: omnipotenti do placere solliciti semp

Handeradus

Handeradus & uxore
Rehardus & filii
Handeradus & uxore
Rehardus & filii

Finland
1559
1221

studuit. Qui examissa coniuge quā ut acciperet in
uitam cum tam rex quam nūc cogere parentes.
unus tantūm sup̄ est filius. Qui si alicubi p̄fectos
in hac religione posset inuenire uiros. in sua p̄pa
possessione que ei de pat̄na euenit hereditate
monastium construere desiderat. filiūq; suū
ibidē deo offerre cupit. ac sic demū relictis om̄ib;
que sunt huius mundi negocijs. deo in eodem
deseruire liber ex om̄ib; exoptat cenobio. Ad
hunc ḡ missum n̄r̄m directū habeo. qui illi ad
uentus t̄ri causā pleniter enarrare ualeat. ut
si in deliberatione animi sui p̄seueret explorare.
Nos tamen si placet usq; dum aut ipse aut ille
quē ei direxim; reuertat. locum ipsū de quo loq;
mur inspicere & considerare abeam. Hoc beatus
maurus audiens. gaudio gauisus est magno.
Et statim altera die cum honorabili uiro p̄git
ad considerandū locum.

Eo tempore theodebtus rex nobilitate reg
ni francorum apicem gubernabat. cui
supradictus clarissim; uir florinus ita familiaris
& carissim; in om̄ib; erat. ut quicquid in
eius ditione facere uellet. absq; alicui con
ditione p̄missus a rege optineret. Qui cum re
latu nunciū quē ei harderadus direxerat tā
beati maurum quā & nos aduenisse cogno
uisset. & quia canonianicus amicus nos
recipere nolisset. ilico accedens ad regem cau
sam ei aduentus n̄ri pleniter enarrauit. ac
uoluntatē suā quā de edificando cenobio
habebat aperuit. petiitq; ab eo ut nos eius
p̄missū suscipere mereret. quatin; a monastium
sicut desiderabat construere. Cui theodeb
tus rex respondit dicens. Non ita nob; hacten;
seruisti. ut aliquid tibi negare aut contradice
re possim;. Vnde p̄ge quanto citius & n̄ra co
mitatus gr̄a ac roboratus auctoritate. eos
dem sc̄ssimos uiros om̄i suscipere reuētia.

p̄agent cum eis desiderium quod animo
tuo supra inspirauit dignatio. simul &
deprecare illos ut p̄ nobis ac libis n̄ris. p̄ploz
totius regni a deo nobis collati. ipsius assidue
exorare dignent; m̄iam. Paratissimos
etenim nos atq; p̄mississimos in omni suo
inuenient obsequio. si formā hui; religionis
ita ab eis obseruari compim;. sicut iam fa
ma uulgante ab eorum magistro ardue sa
tis eam traditam audiuimus. Tuum uero
erit artifices illuc ad opandū ubicūq; eos
in omni n̄ra inueniens potestate adducere
& adunare. ut opus ipsum celer; possit
expleri. Nec n̄ra iuxta uoluntatē & consili
um tuū regia loco illi deere largitas. si ap
te cum constructū & conuenient; p̄spexer
imus ordinatū. Talib; actantis regis p̄missi
om̄ib; nobilissim; uir florinus roboratus. con
citus ad p̄dium possessionis sue quod glan
nasolum dicebat; aduenit. Cui; aduentu
harderadus audito. cum beato mauro an
fores portarum in eius p̄git occursum. Vides
autem florinus beatum maurū humillimo
monachili indutū habitu stantē. de eiq;
cuius tergo infederat p̄niciter distuluit.
actercio antequā ei appropinquaret toto
corpore in terram se p̄sternens. cum ab eo
humiliter receptus ac modeste ut didice
rat eleuatus fuisset. durcius se inuicem
complexantes ac alterutri; stringentes. lacrimas
quoq; p̄ gaudio inuicem effundentes im
morati sunt. Tunc deinde p̄dictus uir os
culatus nobis om̄ib;. apprehendens it̄m dex
terā beati mauri manū & st̄cti eā exosculas. ait ad
illū. Bene te uenisse gaudem; serue d̄i excelsi. & di
scipule sc̄i uirib; d̄i. cui honor & nom̄ q̄d̄ i sc̄a e
meruit seruitute. pene iā oī sc̄lo innotuit. Et b̄ndi
ctū nom̄ d̄ni gl̄osū. q̄re ac cōmiltone tuos istos

multitudine xpianoz psallentiu. Quod in
tuentes cum gaudio. pulsauerunt ianuam
cenaculi. Ibi autē timentes. noluerunt api
re eis. In eode autē loco erat ep̄c nomine calix
tus. Qui cum audisset pulsantes. dixit ad
sc̄os xp̄i. Confortamini nolite timere. xp̄c
pulsat ostium nr̄m. Ap̄iam' os nr̄m. & plus
confortati collaudem' dñm. quia ipse nos
uocat. Et confestim ipse p̄git ad ostium. &
aperit illud. Quē uidentes marcus & mar
tha uxor eius. una cum filiis suis audifax
& abacuc iuuenib'. miserunt se ad pedes
beati calixti ep̄i. Quos ut uiderē om̄s xp̄i
ani gaudio sunt. & osculati sunt seminuē.
Dedit autē beatus calixtus orationē in ip̄a
hora. dicens. Deus pater dñi nr̄i ih̄u xp̄i
qui dispersa congregas & congregata confer
uas. auge fidē & fiducia seruus tuus p̄ xp̄m
dñm nr̄m. qui tecum & spu sc̄o uiuit & reg
nat d̄s in sc̄la sc̄loz. Et responderunt om̄s
amen. Et fuerunt in eode loco in s̄b' duob'
mab' s̄nd' d̄o. Tunc tenuit claudius quen
dā uenerabile uirū nomine ualentini p̄br̄m.
& clausit in carere in compediō & cathenas.
Quē post biduū iussit sibi p̄sentari in pala
tio suo iuxta amphitheatrū. Qui dum p̄sen
tatus fuisset. aspectib' eius. dixit ad eum.
Quare nr̄a amicitia non frueris & uiues
cum cetu rei publice. Satis mirandam
sapentiā de uobis audio. & dū sis sapi
ens. offendis in sup̄stitione uanitatē. Re
spondit ualentini p̄br̄. & dixit. Si sc̄res
domum dei. gauderes & tu & res publica
tua. & refutares demones & ydola manu
facta. & confitereris unum d̄m pat̄rē om
nipotentē. & ih̄m xp̄m filiū eius creatore
om̄ium rerū qui fecit celum & terrā ma
re & omnia quę in eis sunt. Respondit q̄

dam legis consultor qui astabat claudio.
& dixit uoce clara ad ualentini p̄br̄m. Et
quid disputas de deo ioue ul' mercurio.
Respondit ualentini p̄br̄. & dixit. Ego ni
hil aliud de eis disputo. nisi quod hōies
miseros eos & turpes sc̄o. qui omni tēpore
uite sue semp̄ in mundicijs & delectatiōib'
& contumelijs corporū suorum male uixerūt.
Sed ostende michi genealogiā eorum. & ui
debis quam turpes fuerint. Respondit legis
consultor. uoce clara exclamans. Blasphē
mauit deos. & gubernatores rei publice. Eode
die claudius magis patient' audiebat. &
respondit ad ualentini dicens. Si xp̄c d̄s
est. quare michi non diuulgas quod uerū
est. Respondit ualentinus p̄br̄. & dixit. Au
diat pietas tua o rex. & salua erit anima
tua. & res publica tua augetur. & inimici
tui attingent. & tu in om̄ib' uictor eris.
& hic regno frueris. & in futuro sc̄lo. Hoc
tantū commoneo. ut penitearis de sangui
ne sc̄orum quę effudisti. & credas xp̄m.
& baptizaris. & saluus eris. Respondit
claudius. & dixit astantib' sibi. Audite
cives romani & cetus rei publice. quā sa
na doctrina diuulgat' ab homine isto.
Responde calpurnius p̄fectus. & dixit
clara uoce. Saluatus es o p̄nceps. in doct̄
na   falsa. Et si iustum est ut
dere   unquam quod a cuna
bulis nr̄is colimus. & adorem' xp̄m.
uos iudicete. Eadem hora miratū est ca
claudij. & cum t̄sticia tradidit eū calpur
nio p̄fecto. Patient' audi eum. & si sanū
consiliū non ē quod declarat. fac in eum
quod in sacrilegū leges p̄dixerunt. Sin
uero. audiatur iusta postulatio. Tunc cal
purnius p̄fectus suscipiens ualentinum

Regenschapza Kongelige Hæstatts

Herfuergees i Smaast Cam. Chodre och Rådre Sinderstads Anno 47

1552
Fogdte Anders Nielsen

pbrm. dedit eum cunda asterio pncipi suo
dicens. Si potueris eum mollib' uerbis hu
miliare: imitabo doctrinā tuam claudio.
& eris amicus cesaris: & multiplicabis di
uicijs & facultatib'. Accipiens autē eum
asterius. duxit in domū suam. Qui cum
introisset in domū atheny. ualentini pbr' ge
nib' positus orauit dicens. Ds omnipotē
rum uisibiliū & inuisibiliū. factū & crea
torū generis humani. qui misisti filiū tuum
dnm nrm ihu xpm ut nos liberaretis scō li
bates & de tenebris ad lucem uentū pdu
ceres p xpm. qui nobis p uerū dicit ue
nīte ad me omīs qui laboratis & oneratis
& ego reficiam uos. tu conuincit eum
& daci lumen post tenebras. Respondit
te uerum dnm cum filio tuo unius nature
tate spē scī in seclā scōm. Respondit
asterius princeps: dixit ad ualentinū
Omni prudentia tua. ut si casus huius
lumen est. Respondit ualentinus dicens
est de spu sco & maria uirgo

Respondit asterius dicens.
Si illuminat omnē hominē. im' pbabo si
deus: aut fallaciam tuā extingua. hoc
dicens: habeo inquit filiā adoptiuam: q
diligens a cunabulis subitū to an
annos fere duos. exptuū tis ob
scurata. fedata est. Ipsam adducā ad te. &
dum curata fuerit. omnia que pcepis faciā.
Respondit ualentini pbr'. & dicit. Innoie
dnm nrm ihu xpi. adduc eam ad me. Curres
ū asterius amecando adduxit puellā cecā
ad beatum ualentiniū pbrm. Eleuans manū
meclum oculis fluentib' lacrimis dixit. Dne
ds ompē pater dnm nrm ihu xpi. pat' misericordiaz.

qui misisti filium tuum dnm nrm ihu xpm
ut nos de tenebris ad lucem uentū pdu
ceres te inuoco ego peccator indignus. S. quādo
animas saluas. & neminem uis' p' ego p
on mīam tuam ut cognoscant omīs q' ad te
ds & pater omnium & creator. qui ex uis
oclos apuisti: & iam fetentē lazari de monu
mento suscitasti: te inuoco qui liberasti
rum & dnm omnium principū & p' uerū. non
mea uoluntas s; tua fiat sup hanc fem' hanc
tuā: ut digneris eam illuminare. & daci
telligentie tue. Et posuit manū suā
eius dicens. Dne ihu xpe illumina famulā
tuā: quia tu es lumen uerū. Et cecū
iff: apti sunt oculi ej'. Hoc ead' mōdū
cecidit cum uxorē suā ad pedes beati ualenti
ni: & ita aiebant. P xpm p que lumen agno
uimus. quod scis fac ut saluent' anime nre.
Respondit ualentinus & dicit. Eragt facere
quod dico: & si ex toto corde creditis. stringi
te omīa ydola. & ieiunate & relaxate culpas
omnib': & baptizet' uinquit' uos in nomine

qua de ep'nis. & dicit. Respondit asterius
matis dieb'. die scō dnico baptizauit asteriū
cum omni domo sua. Et uocauit ad se sem
calixtum ep'm: & consignauit asteriū cum
omni domo sua. animas fere p'miscu' sex res
numero quadraginta s'. hoc factum ut au
diuit marius & martha uxor ei' cum filijs
suis audifax & abacuc. quia ceca illuminata
est a beato ualentino: & p illuminationem
eius omnis domus asterij credidit: uenerunt
cum gaudio ad domum asterij grās agentes
& fuerunt ibi dieb' triginta duob'. Post
dies requisit' claudius asteriū pncipem
& nunciatum est illi quia illuminata

locus ubi... ac uenerat... clamor
 ut ingressus... ac uenerat... clamor
 nem... mundior egre
 ueret... ingressus.
Cumq;... pfecti filius qui archie
 lunus factus... uenit ad locum cum socia
 lib' suis... quasi infiltraturus puel
 le: cum... se credebat iudi.
 brium... ingentes... se ferentes
 pueros... se uentres. cum nimia ue
 ce... anas ac molles
 ceptis... anas ac molles
 e miseris... Et uidentis eos. locis
 in quo... audacter ingressus e.
 ce uider... non dedit
 honorem... priusq;...
 infancie...
 ut. Vid... socij eius qd moras
 mtus... putabant eum obcenis
 opib'... ingrediens un' de iuue
 nib' qu... erat: ut quasi cong
 tularer... mortuu eum inue
 niens... uoce magna dicens. Pus
 simi... magiceis artib' ista
 meretur... interfecit. Fit repente
 concursio... uana uulgi
 fuentis... magam:
 alij inno... clamabant
 Prefectus... filium suu intente:
 cum inge... uenit ad the
 atru. e... in quo corp' filij ei
 iacebat... clamore di
 cebat... Crudebissima om
 num...

incurre...
 induit... Regent...
 dicit...
 studium corpus meum quod ab ipsis cuna
 bulis xpo consecratum e & oblatum. Videntes
 autē splendorem anglicum adorabant omis
 & abscedebant illesi. hic autē impudens sta
 tim ut ingressus est. se uix cepit & fremere.
 Cumq; manū suam ad me stringendam
 aptaret. dedit eum anglis dñi in repbam
 mortem. Dicit ei pfectus. In hoc apparebit qd
 non magiceis artib' ista gessisti. si de peccata fue
 ris ipsum anglm qui filiu meū occidit. ut
 restituat in illum sanū. Qui beata agnes re
 spondit. Licet fides tua hoc impetrare non
 mereat ad dno. tamen quia tempus: ut uir
 tus dñi mei ihu xpi manifestet: egredimi
 ni ois foras ut solito me in oratione offera.
 Cumq; uniuersi fuissent egssi. p'strens se
 in faciem suam: plorans rogare cepit dñm.
 ut iuuenē suscitaret. Orante autē illa appa
 ruit ei angls dñs qui & eleuauit eam flen
 tem: & confortans animum eius iuuenē suscita
 uit. Qui egressus in has. cepit clamare...
 cere. Unus est d's in celo & in terra & in mari
 qui e' d's xpianorum. Nam omnia templata
 uanas dñi qui colunt uani sunt. & penite
 nec s' possunt nec... aliquid auxiliū exhibi
 bere. hanc uocem... aruspices & tri loz
 pontifices... fit p eos uehem
 nor qua... atq; omis una

XIII.

Finland
1553
17

templorum pontifices ageret. & agnem extra
illorum sententiam defenderet. uicarium
suū ad seditionē ppli iudicē dereliquit. Ipse
autē tristis abcessit. quod eam non potuit
post resurrectionē filij sui libare.

Tunc uicarius aspasius nomine ppli sedi-
tionē non ferens. iussit in conspectu omnium
ignē copiosū accendi. & in medio beatā agnē
pcepit iactari flammaz. Quod cum fuisset
impletū. statim in duas partes diuisa ē flā-
maz. & hinc atq; illinc seditiones pplas exu-
rebat. ipsa autē penitē in nullo contingebat in-
cendū. Et magis hoc n̄ uirtutib; diuinis.
s; magicis artib; deputantes. dabant fremi-
tus ut se ppli & infinitos clamores ad celū.
Tunc beata agnes expandens manū suas in
medio ignis. his uerbis orationē fudit ad do-
minū. Om̄pe adorande. colende. tremende.
pater dñi nr̄i ihu xpi. benedicite. quia p
filium tuum minas euasi hominū impiorū.
& spurcicias diaboli immaculato calle trasi-
ui. Ecce & nunc p spm̄ sc̄m̄ rore celesti p̄fusa.
ignis iuxta me morit̄. flamma diuidit̄.
& ardor incendij hui; ad eos a quib; inuisit̄
tua refundit̄. Benedicite pater p̄dicande.
qui & inter flammās intrepida mediatē
uenire p̄mittis. Ecce iam qd̄ credidi uideo.
qd̄ speraui iam teneo. quod cupiui cōplector.
Te ofiteor labijs. te corde & totis uiscerib;
cupisco. Ecce ad te uenio summū uerum
deū. qui cum dño nr̄o ihu xpo filio tuo. &
sp̄u sc̄o unus & regnas in & sep̄ p̄infinita
sc̄la sc̄lorū. amen. Cumq; compless; oratio-
nē. ita om̄is ignis ex-

xp̄e s̄ sponsam & matrem osecrauit. Parentes
ū eius nullam penitus habentes t̄ficiamz
cum omni gaudio abstulerūt corp̄ ej; & poli-
erunt in p̄dio suo non longe ab urbe in uia
que dicit̄ numentana. Vbi t̄m̄ turba
xp̄ianorū occurreret. insidias a paganis p̄pet-
si sunt. Et uidentes pplm̄ infidelium sup̄ se
uenientē armatū om̄s fugit. aliquanti t̄m̄
lapidum ichib; lesi euaserunt.

Emerentiana autē que fuerat cor̄p̄ acta
neacrus uirgo sc̄issima licet uirginitatem
na ostant̄ intrepida stabat & immobilis. &
his uerbis exprobrabat eis. Superflui. miseri. cadu-
ci. atq; atrocissimi eos qui dominū potentem
colunt occiditis. & p̄ defensione lapidū inno-
centes homines uigilatis. Hec & huius similia
dum turbas furib; diceret. lapidata est ab
eis. & orans iuxta sepulchrū agnes beatissime.
emisit sp̄m̄. Un̄ non dubiū est qd̄ in suo sang-
uine baptizata. q̄ p̄ defensione uiscerū dñi
oficeret dñm̄. morte ostant̄ excepit. Et adem-
deniq; hora fit tremotus uehementissim; & cū
nimia ēet celi serenitas t̄m̄ choruscationes.
tantaq; fulgura ac tonitrua exierūt. ut pars
maxima insam ppli exspiraret. Vn̄ factū ē.
ut nullus penitus ex eo aduentib; ad se-
pulchra sc̄orū. aliquas molestias excutaret.

Venientes autē parentes beate sc̄e q; uirginis
agnēscū sacerdotib; nocte abstulit corp̄ sc̄e
uirginis emerentiane. & sepeliret eā in ofi-
nio agelli sc̄e uirginis agnēscē.

Cuius g; parentes beate agnēscē assiduis
p̄ noctationib; uigilarent ad sepulch-
rū ej; uident in medio noctis silentio. exerci-
tū que om̄s an̄. uicis cada dib;

ac insentium memoria teste commendē. Vir
 g̃ p̃cuncta p̃dicandus ioh̃s: nulliq; suo t̃p̃r
 sed̃s: ortus sub territorio linguonice urbis:
 nobilitatē generis. nobilitate adornavit
 mentis. Eadem humo edit: eadē moriendo
 sepultus. Qui etiam generosissimis parentib;
 est p̃creatus. Pater eius hylarius nom̃e
 mater ū quæta uocata ē. Quorū animos
 cult² religionis cathenatos: atq; sub om̃i
 deuotione xp̃iani timoris innoxos tene
 bat. Quiq; etiam int̃ ipsa p̃mordij rudi
 menta tam in pueritia quāq; in adoles
 centia sub xp̃i cultu uigoris atq; religiois:
 a parentib; alius atq; nutrit² ē. Qui cū
 adhuc in domo parentū indole etatis fru
 erit: non lasciuia sectabat^r: s; scōz uestigia
 sequebat^r. Non se cybis delicatiorib; aut q̃
 b̃cūq; delectamentis passus ē resolui: ut
 illa etas solet. Meditabat^r autē adhuc in
 etate puerili: quod postea cum in robur
 uirile migrass; deuotus impleuit. Lite
 ris namq; ad p̃ine eruditus ē. S; quā fue
 rit memore singularis capax: qua ue g̃
 condiscipulos suos beniuolentia usus sit:
 non est nr̃e facultatis euoluere. Igit̃ cum
 fuiss; annorū circiter uiginti: & ad secreta
 ora eum loca nullaten² parentū tam affe
 ctus amoris quam grauitas senectutis pe
 netrare p̃mitteret: ipse tandem abruptis
 omnib; retinaculis ad xp̃m se contulit. Sic
 g̃ in remoto uille pp̃is manib; sibi cellam
 summo labore edificauit. oratorūq; const
 ruxit: atq; illic adhibitis secū duob; tm̃
 pueris: soli deo uacabat. Sub eodē nāq;
 tempore: oratorūq; const

g

112

aliquatenus reperiri. Igitur mutus cum ac-
ficiente quod non meruerit uita sua in illa quam
ampuerat subiectione finire: ad solū pa-
trium reducere. Regressusque patriam acci-
ues omnis aduentus sui gratiam reddidit lectio-
res. Ingressusque monasterium: coepit disti-
ctionem regule quam docuerat minime seruari.
Tu uero quasi rudis & adhuc nouelli monaste-
rii instituta denuo reformans: tandem aliquando
ad statum pristinum rei ordinem reuocauit. Nam
quantum diffinitionis nostre iudicium penetrat:
non inferior iudicandus est egyptiaco illo de
quo quidam scriptor eximius castianus in
eisdem libellis quos de hominum uitis natu-
risque eorum atque remedijs disseruit: pumisi-
um quendam refert presbiterum & abbatem. Qui cum
in illis locis omnia precipuus haberet &
ob hoc humilitatis uirtutem minime possit
excolere: clam subiectionis deficiendo fugiens
de monasterio quod ipse fundauerat & ac-
selam ueste assumpta. tabenensyotaz mona-
sterium fertur petisse. quod sciebat cunctis esse
districtius: multis lacrimis ac precibus petens
tandem ut suscipere obtinuit. Cuius a suis
per diuisa discipulis quereret: a quodam simili-
m eum uisum refert. qui de egypti partibus
uenerat. Qui & hic per humilitatem officij quod
gererat atque habitus sui uilitate agnosci-
tur potuit: & ipsum operis laborem quod
gererat commemorat. Nam sarculo inquit in
curuis dorsu laxabat oleribus terram ac sterem
per humeris aduectans eorum radicibus inge-
rebat. Idemque pumphi aquo usus fuerat
fuit. mutus ad suum cenobium reuocatus est.

recum nuni. ut in coli molestiam cadere.
Item cum eulogio patriarche alexandrino.
Transacto anno sc̄itatis ur̄e suavissima sc̄-
pta suscepi. quib' p̄ egritudinis mee nime-
tate respondere nunc usq; n̄ ualui. Ecce
enim iam biennium plene explet. quo
lectulo teneor. tantisq; podagre dolorib'
affigor. ut uix in dieb' festis usq; ad oraz-
trium spaciū surgere ualeam. missazq;
sollepnia celebrare. Mox autem cū gūi
compellor dolore decumbere. ut cruciatū
meū uix possim gemitu interrūpente tole-
rare. qui dolor interdū nimius. s; neq; ita
lentus ut recedat. neq; ita nimius ut int̄-
ficiat. Vnde fit. ut quia cotidie in morte
sum. repellar á morte. Nec mirum quia
peccator grauis. talis corruptionis carcere
diu teneor inclusus. Unde compellor ex-
clamare. Educ de carcere animā meam.
ad confitendū nomini tuo dñe. S; quia
meis adhuc p̄cib' obtinere non mereor.
rogo ut ur̄e sc̄itatis oratio. sue in̄ interces-
sionis adiutoriū p̄beat. meq; á peccati &
corruptionis pondere liberum reddat.
in illa quā bene nostis libtatem gl̄e filioz
dñi. Item mariāno ep̄o arabie. Multū iam
temp' ē. quo surgere de lecto non ualeo. Nā
in̄ podagre dolor me cruciat. in̄ nescio q̄s
in toto corpore cum dolore se ignis expan-
dit. Et fit plerumq; ut uno in me t̄p̄ ar-
dor cum dolore affligat. & corp' in me ani-

tionis me cura in
& patientiam toler
quod absit tedio in
& que curam p̄ pla
cat ex murmurare. In
Rogo ut p̄ mei cord
quatinus omp̄e dñs
p̄ uia intercessionem
me de tot p̄cellis l
at. atq; in eterne
Tantis precib' GREG
exauditus. postqu
aplice romane eccl̄e
sex. dieb' decem. do
licissimis illustrat
in dictione septima
á carnis corruptio
ruptionis p̄petue g
p̄terea uenerabile o
cu basilice beati pet
tunc antiquissimū
tytulo. Suscipe terra
sumptū. reddere qu
deo. Sp̄c astra petat.
cui uite alterius mo
Pontificis summi h
sepulchro. Qui in nu
bonis. Esurē dapib
Atq; animas monim
Implebatq; actu. qu
bat. Esset ut exempli

ambrosii in eolo
lanensis epi.

augustine ut sic
nasius epi & ihero
tu sunt uita scoz
eremo positoz. sic
abilis epi aironen
is de. sermone con
ra ambrosii epi
meo psequar stilo.
um uiroz qui
eloquie fon
e me imparē noui.
esse opinor quod
que apbatissimis
e astiterunt. & ma
uenerabili marcel
se uidi. ut que ab
induisis puincijs
se narrat. ut que
cum adhuc obisse
omib' tuis & meritis
to sermone breuit
ut lectoris animū
t. tam breuitas ad
et uerborum fucis
ne dum scriptor ele
quirit. lector tanta
scientiam. que nō
erat pompasq; sermo
m rerum. gramq; spē

tractare statuerunt. & non uolunt ante
na mirantib'. herbe agrestes placere osue
uerunt. Quam obrem obsecro uos omīs in
quorum manib' liber iste uersabitur. ut
credatis uera eē que scripsimus. nec me
quisquā putet amonit studio aliqd qd
fide careat posuisse. quando quidē meli
sit penitus nichil dicere. quā aliquid fal
si pferre. cum sciamus nos. omnium ser
monū nrozum reddituros eē rōnem. nec
dubitē. & si non ab omnib' omnia. tū ādi
uersis diuis. scit. & ea cognita nō nullis
eē que etiam ipse minus aut audire po
tuit aut uidere. Vnde ā die natiuitatis
eius narrandi intium sumam. ut grā
uius ab ipsis cupabilis que fuerit agnos
catur. **Explic' plog'. Incip' uita sci Amb.**
Ortya posito in administratione **lij epi.**
pfecture galliaz. patre eius ambrosio.
natus est ambrosius. Qui infans in area
ptozū in cunabulis positus cum dormi
ret. apertis ore subito exāmen apum adue
mens. faciem eius atq; ora compleuit.
ita ut ingrediendi egrediq; in os frequita
rent uices. Que pater qui ppter cum ma
tre uel filia de ambulabat. ne abigerent
ab ancilla que curam nutriendi infantis
susceperat. phibens. sollicita enim erat. ne
infanti nocerent. expectabat tū patrio
affectu. quo sine illud miraculū clauder
ret. At ille post aliquādiu euolantes.

15
cari. ita ut interiora eius uiscerum appa-
rent. Cumq; has penas martyr p xpo
sustinisset: iussit eum deponi & extra ci-
uitate eici. atq; ad uerbera extendi. ac diu-
sis plagis crucentari. salq; iussit in uulna
plagarum eius fricari. S; in his omnib;
penis que in scm di famulu exhibebant:
manebat scm corpus eius illesum. Tunc
dacionus impiissimus uident quod ei
modi penis scm dei supare n ualeret:
immo eum illate pene forciozem. atq;
infide xpi robustiore efficerent: iussit eu
in una carceris trudi: usq; dum diligen-
tius excogitaret quo ingenio ul quib; ar-
tib; eius ostentiam euincere poss; Interea
misit p uniuersas circumqua; p uincias
ac ciuitates. ad pquirendu sicubi inueni-
ri poss; aliquis magicæ artis pitus: tali
edicto. ut eiusmodi si quis ad eu cum festi-
natione ueniret: magnis ab eo munerib;
dicaret. Tandem itaq; reptus quidam
magus famosissim; nomine athanasi:
ad psidem p ductus e. Qui dum in psen-
tia eius staret: ad quid uocat eēt sciscita-
tus est. Qui dacionus. Xpiani inquit
suis magicis omnia tormentoru gena
que eis plius sacrilegis atq; facinorib;
impendim; ita ludificant: ut non so-
lum pncipum iussa. uerum etiam deo-
rum ceremonias deridendo contempnant.
Qua ppter a nobis nunc uocatus si eoz
te psugia supare confidit: edicto. Ad
hec magus. ueniat art quilibet debis
quos dicis xpianos ee. & postqua eum
uidero. si non potuero soluere magicas
eius reus sim. Ad qua sponsonē letus
factus ptes: iussit ministris ut eductu
de carcere scm georgium sue quantoci

exhiberent presentie. Qui cum fuisset
psentatus: dixit dacionus. Georgi. hunc
que uides magum. p multas lustrando
ciuitates questu. ac tandem inuentum.
ppter te huc adduci. Nunc g quia n
minimum de tuis psimis artib; in qb;
e te mutu ualere utpote in multis ex-
ptu n negam; solue magicas eius si po-
tes. ut ex hoc artes tuas diuinat potius
qua maliciosissimas ee pbem; aut cer-
te si hoc facere diffidis. dum ille tuas
soluerit manifestu pateat omnib; qua
iuste in te maleficia uindicerent. Ses ge-
orgius respiciens iuene. dixit ei. Video
te paulatu comprehendere gram dei. Tunc
sumens athanasius calice maleficis ple-
num: inuocauit nomina demonu sup
eu: deditq; sco bibere. Quem ille accipi-
ens crucis xpi signaculo muniuit atq;
inuocato eius nomine. qui cunctis im-
pat demonib; incunctant totu ebibit.
nichilq; ei nocuit. Quo facto dixit ad
pside mag. Vnum sup e quod facia.
In quo si ei non pualuero: distat pfecto
quia magna & insupabilis est uirtus
xpianorum. Vnde assequens erit: ut &
ego dicitur. & credam merucifixum. Et
accepto iterum calice. inuocauit noia
fortiorum demonu: quorum scilicet pri-
matu atq; potentia estimabat potiore.
Cumq; illu sco dei potuisset: atq; sine
ulla trepidatione ille ostanter bibisset.
nec quicqua lesus fuisset: tunc magus
uidens quod ei in nullo pualeret. pstra
uit se coram ipso tyranno ad pedes sci
martyris georgii. orans ut baptismu
xpi pcipe mereret. Quo facto: iussit eu
impiissim; dacion; extra urbe eici: &

Viri Sordis Defensio exa
Lars octo foris foris qaid xvij dno 2
1551

caput eius abscidi. Scm u georgium custo
die mancipandū tradidit. Sequenti autē
die: iussit s sessionē in amphiteatro parari.
Scm si dei iussit eductum de carcere suis aspe
ctib' sisti. pcepitq; ministris ut rotam enēā
afferrent. gladiosq; bis acutos in eam mis
gerent: atq; scm mrem sup eam imponen
tes. exalto dimitterent. Hoc cū iussit: scs
georgius: orauit dicens. Ds in adiutorio
meū intende. dne ad adiuuandū me festi
na. Et hec dicens: posuit ē in rotā. Que
cum uolueret. cōmunita ē. nō autē xp̄i
illesus pmanit. Quod cū iussit iudicē
datian' dicit ad scm. Quo usq;
te ero patiens: ut quō usq; maleficia tua
pualebunt. P dñm solem atq; p om̄s deos
iuro. quia diuisis te faciam cruciari. Iudicē
re. Qui beatus m̄r respondit. Quis es
quib' me terri estimas temporales sunt
unde non terreo ad quoscūq; me cruciari
impendi uolueris. Corp' quidē meum
non pro se habet. sed pro te. meo uir
placitū. Quod si iudicē iussit. ut
que iussit. ut iudicē iussit. ut
qui eā condidit ds. Ad hec datianus
furore repletus dixit ministris. Afferte
enēā sartagine. eamq; plumbo repletez
& dum efferbuerit. tunc georgiū iuma
cem inbulliens plumbū picite: ut ex hoc
etiam pbem' si quo m̄ possit eius stulticia
supari. Cūq; & hec fuisse pena pparata:
scs georgius eleuatis in celum oculis ora
uit dicens. Dne ihu xpe fili di uiui. qui
me licet indignum ad sc̄i tui nominis
noticiā pducere dignatus es: quiq; m̄
ostantiam intolerandis cruciatio' q's
peiusdē tui nominis ofessione crudelis
sim' m̄tyrannus intulit. condonasti: atq;

intor cert...
pseuerant...
nunc...
cordis fugra inuocantē: atq; ab...
incendij momentis me per...
eripe: bullientis...
re extingue. ut...
ero: sentiat pfidus datianus se non quō
deos suos: sed reuera demones contra tuos
fideles aliquid p suo libitu posse: quā
potius te qui es cunctaz conditor creatu
rarū. easdē quas creasti disponere acor
dinare p tuo arbitrio creaturas cognoscat.
Hac completa orōne. factoz sc̄e crucis
signaculo: ostans se inrepidus in sarta
gine bullientē in sibi. Statioq; feruor plu
ti nature sue oblit' creatoris essit impijs:
atq; admirū dei sc̄i m̄r̄m refouebat. po
nus quā eximius: ita ut meo quasi repau
sare suauiter uideret. Quod cum uidisset im
pissim' datianus. salter' eimodi pena. sū
mo conuenire exoptauit. ac iussit. sc̄m
georgiū in rotā uerū in illandis multo
...
nequissimo diaboli percussus. sc̄m iussit
aduenire georgiū. Qui cum aduenisset:
dixit ei datianus. Georgi: numquid nescis
quantū patientissimi dñi n̄i p te laboras.
atq; p tua salute tam diu patientes sunt.
ut uidelicet ea que adenus pignorantiā
gessisti. quia inuisissimi sunt. si tam resipu
eris indulgeant. Et hoc ideo. ut tu du
riciam cordis. sua pietate clementē mulce
ant: teq; s deuotū cultorē lucrifaciant.
Quam ob rē te ut filium gentiuū admoneo
& exortor: quatinus remota xp̄ianorum
supstitione. in quasi fidelissimo pat. ac
tue salutis certissimo titon assensū pbe

luf quib' integrit' interrogacionib' & respō-
 sionib' aqua fuerat infusa. iterari baptis-
 mū non debere s; adimplere ea que a sac-
 dotib' mos ē: athanasium autē atq; eos q's
 ludus ille ut p'ros habere usus fuerat
 ut ministros conuocatis parentib' sub di-
 obtestatione tradidit extē utendos. Par-
 uo autem tēpore exacto. cum a notario mee-
 gre. & a gramatico sufficienter athanasii
 fuis; instructus: continuo tanquā fidele-
 dñm cōmendatū a parentib' restituit sacer-
 doti. ac uelut samuhel quidā in templo
 dñm nutritus. & eo p'gente ad patres in se-
 neclute bona. ad portandū post se ephod
 sacerdotale deligit. S; hui' tanti in ecclia
 agones p'fidei integritate fuerunt: ut etiā
 de hoc uideat' dictum ē illud q'd scriptū
 ē. ego enim ostendā ei quanta eum oportet
 pati p' nomine meo. Igit' apud alex-
 andriā defuncto alexandro. athanasius
 suscepit sedē. Quod ū eēt idem uir acris
 ingenij & in ecclasticis negocijs ad p'me-
 uigilans satis iam hereticis innotuerat.
 tunc cum ad concilium nicee cum epō suo
 sene alexandro ueniat. cuius suggestionib'
 hereticorū doli ac fallacia uigilantē dete-
 gebant. Statim g' ut eum ep'm factum
 cognouere. rati id q'd res indicabat sua
 negocia p' illius sollicitudinē. non facile
 p'cessuram: omnib' modis aduersus eum
 deceptionū querere machinas parabant.
 Eorum itaq; factione in hui' tanti uiri
 p'secutionē uniuersus diuinit orbis
 & commoti sunt principes terre. gentes.
 regna. exercitus. coierunt eum adūsus.
 Om̄s in quā undiq; adūsus hanc ecclē
 turrī. adūsus singularē fidei catholice
 colūnā ictus p'secutionū intorquebant:

si quo m̄ eam auertere possent. Ille autē
 inter ista. diuinū illud seruabat dicens.
 Dñs illuminatio mea & salus mea quē
 timebo. Dñs p'ceptor uite mee: a quo tre-
 pidabo. Et illud. Si consistant adū-
 sum me castra. non timebit cor meum.
 Si exurgat aduersum me plū. in hoc
 ego sp'abo. Illud quoq; q'd iheremie di-
 uina uoce p'mittit. hunc uement' aptat.
 Ego dedi te in murū eneum. & incolūp-
 nam ferream. omni p'pō terre: & bella-
 bunt aduersū te & non p'ualebunt. q'a
 tecū ego sū ut eruam te dicit dñs. Verū
 tanta qm̄ tanta ac talia eius gesta sunt.
 ut magnitudo quidē rerū nichil me pre-
 terire patiāt' multitudino ū gestorum qm̄
 plurima cogat omittere. incerto estuat
 animus. dum delibare non ualet quid
 teneat. quid omittat. Et ideo pauca nos
 que ad rem p'inent memorabim'. reliq'
 eius fama memorabit sine dubio mino-
 ra nuntiatura. Nam nichil quod adde-
 re possit inueniet. Ergo ubi. istantius.
 orientis regnum solus obtinuit: istan-
 tino s'cē non longe ante apud alsam fluiu-
 um a militib' interfecto. istant' utriusq;
 germanus occidentē satis industrie gu-
 b'nabat. Nam istantius natura & animo
 regio. dum p'mis illis regni sui fauictorib'
 satis indulget. p' eunuchos arte imp'fida
 decipit ap' uisib' sacerdotib' intentō satis
 studio. prauis eorū attentionib' obsecun-
 dat. S; illi uerentes ne forte ad eundem re-
 gē copia qm̄q; fieret athanasio. & p' eum
 de ueritate fidei quam p'vertebant scdm
 scripturas edoceret. om̄imodis simulare
 eum apud p'ncipē. & uelut omnium fla-
 gicioz ac scelerum inuentorē. aggredimur

.XXXI.

Adugardens Defensio dpa
fors och widd borgo foruugs gard pro m

exponere: usq; q̄ humani corporis bra-
chium loculo delatum impatori ostendit.
quod ab athanasio excisū. magice artis
gr̄a de arsenij cuiusdam corpore confirmabant. S; & alia quam plurima crimi-
nosa simul & flagitiosa componunt.
Quib' ex causis impator iubet conuocato
concilio athanasium condēpnari: idq;
ap̄ tyru congregari iubet. misso elate
suo uno excomitib'. adueniente quoq;
archelao tunc comite orientis: nec n̄ &
eo. qui femicem puincia gubnabat. eog;
deducit athanasius. Loculus cum hu-
mano brachio circumfert: inuidie error
non solum religiosas. s; uiles q̄; animas
puadit. Hic autē arsenius cui brachiū
ab athanasio dicebat excisū: lector aliqui
athanasij fuerat: & ob culpe commissū
conreptionē uentus frequentie sese sub-
traxerat. Quis latebras oportunas sibi
ad huiusmodi commentū flagitiosi
homines tati: in initio cōpositi criminis
occultum eū apud quendam quē fidelissi-
miu scelerib' hui' crederentur. tunc dicit.
Puenit tamen ad hunc in latebris posi-
tū quid suo nomine criminis intentare-
tur athanasio. Et siue ipsa cū huma-
nitatis contemplatio. siue diuina pculit
pudentia clam p noctis silentiū euadēt
claustris. enauigauit tyrum: & p die q̄
cause dicende adēet utam' dies atha-
nasio sese arsenius obtulit: & quid se-
rerū gestaz series haberet edocuit. Ille
domi eē hominem: nec innotescere cui-
q̄ de eius p̄sentia iubet. Interea conciliū
agit: in quo aliquanti & crimine calūp-
nie & cū om̄s pene aduersū athanasium
in fensio animo p̄iudicatoq; oueniunt.

Per idem tempus pasnuitus & fessor ade-
rat: innocencie athanasij conscius. Is cū
uidisset maximū iherosolimoz ep̄m. q̄
una secum effosso oculo & poplite succiso
& fessor exiterat: uerum p̄ nimia simpli-
citate nichil de illorum pseudo sacerdo-
tini scelere suspicantē & sedisse cū ceteris
quos factionis macula sociauerat: medi-
um & fessum adire non uitis. te inquit
o maxime cum q̄ in unū atq; idē & fess-
ionis insigne ē. cum quo in partem mor-
tale lumen effossū clariorē diuini lumi-
nis & cliauit aspectū: te in quā n̄ patiar
sedere in cilio malignantiū. & cum mi-
qua gerentib' introire. Iniectaq; manu
eleuans eum de medio eorum. ac de sin-
gulis instruens: p̄petua dehinc athana-
sio communionē sociauit. S; interim cau-
sa dicit. Prima introducta accusatio mu-
lieris cuiusdā que se diceret aliqui athana-
sij hospicio suscepisse: & ab eo noctu nichil
suspicantē uim corruptionis eē p̄pessa.
Introducti ad hec iubet athanasius. Ing-
rāt cum timotheo p̄dō suo. cumq; timo-
net ut postea quā mulier dicendi finē
fecisset: se tacente ipse ad ea que dixerat
responderet. Cumq; mulier ea que edo-
cta fuerat posuisset: timotheus ouersus ad
eam. uere inquit mulier ego mansi ap̄t
te aliqui: aut uim tibi sicut asseris feci.
Tunc illa ut mulierū se talium p̄cactas
habet: oburgans timotheū. tu tu inquit in-
tum fecisti: tu in illo loco cōmaculasti ca-
stiatē meam. Simul & ouersa ad iudi-
ces: obtestari fidem cepit uera se dicere.
Tu om̄s ridiculosus pudor habere cepit:
quod tam facile tacente eo qui impete-
bat. fictio compositi criminis patuisset.